

Församlingsinstruktion

Österåkers pastorat

Svenska kyrkan

Syfte

Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas.

Ett löfte och en kallelse.
Som kyrka bärs vi av Guds löften. I en förändelig värld med många källor till oro, bärs vi av löftet om Guds goda närvaro i sakramenten, gemenskapen, bibelordet och bönen. Detta är vårt centrum och källan till kyrkans arbete. Gud är treenig: Fader, Son och Helig Ande, och vi är också inbjudna till relationen. I dopet får vi del av löftet och kallelsen: ”Jag är med er alla dagar till tidens slut … Jesus Kristus kallar dig att vara hans lärjunge.”

Vi är som kyrka kallade att vara förvaltare både av Guds löften och Guds rikes alla gåvor till världen. Vi är en del av Guds mission, som handlar om att föra människor till tro på Jesus Kristus. Tron och tilliten ska djupna och bära människor och sammanhang, Guds rike ska alltmer få utbredas och godheten strömma fram, och skapelsens perspektiv ska genomsyra allt vi gör.

Vi bärs som kyrka av tilliten till Gud, vi är kallade att bära hopp till världen, och allt vi gör ska vi göra i kärlek.

Burna av tro, bärare av hopp, verkande i kärlek.

”Tron och tilliten ska djupna och bära människor och sammanhang, Guds rike ska allt mer få utbredas och godheten strömma fram, och skapelsens perspektiv ska genomsyra allt vi gör.”

Vision

Bönens hus och världens ljus
- En öppen kyrka med Kristus i centrum.

Svenska kyrkan Österåkers vision tar sitt avstamp i två Jesus-utsagor om vad kyrkan ska vara: ”Bönens hus” (Luk 19:46) och ”Världens ljus” (Matt 5:14).

Tillsammans är vi kyrka, och kyrka är vi tillsammans. Kyrkan är medlemmarnas och i samband med gudstjänster, kyrkliga handlingar, konserter, verksamheter och samtal bygger och möter vi bönens hus och världens ljus. Medlemmar och besökare i alla åldrar, medarbetare, förtroendevalda och ideella gestaltar tillsammans Kristi kyrka i Svenska kyrkan Österåker. I vår gemenskaps mitt finns Jesus Kristus, och vi får alla närma oss honom från vårt eget håll, och med våra egna förutsättningar. Bönen är kyrkans blodomlopp, och behöver genomsyra allt vi gör som kyrka.

När Jesus talar om kyrkan citerar han Jesajas 56:e kapitel: ”Mitt hus skall kallas ett bönens hus för alla folk.” Kapitlet i sin helhet handlar om hur ingen människa är diskvalificerad från Gud eller Guds hus, oavsett ursprung, status, eller något annat som kan skilja människor åt. Gud vill samla fler. Gud lovar: ”Ett evigt, oförgängligt namn skall jag ge dem.” Kapitlet slutar med orden: ”Ännu fler ska jag samla till dem som redan är samlade.”

Svenska kyrkan Österåker är stolta över att vara, och vill fortsätta vara, en öppen och välkomnande gemenskap med Kristus i centrum, för människor som vandrat olika långt på trons väg, som är av olika ursprung, olika fromhetstraditioner och uttryck, olika politisk uppfattning och livssituationer.

”Kyrkan är bara kyrka när den är till för andra.” (D. Bonhoeffer)
Guds kyrka är en rörelse för världens skull, och Svenska kyrkan Österåker är en del av den. När hopplöshet och rädsla förkrymper världen och människors liv, vill Svenska kyrkan Österåker dela människors liv och finnas med i samhälle, liv och strävan, med befrielse. När Jesus i Matteusevangeliets femte kapitel säger till lärjungarna att de är ”världens ljus”, handlar det om att låta det ljus som vi var och en har fått från Gud lysa för andra människor. Guds ljus ska lysa genom Svenska kyrkan Österåker för alla som finns på den här platsen.

Svenska kyrkan Österåker vill vara en aktiv och hoppbärande röst och tröst för alla människor i Österåker, vi vill påtala orättvisa och orättfärdighet, och vara en kraft för det goda i Guds skapelse. En röst för fred, för rättvisa, för klimathopp, för varje människas oändliga värde som Guds avbild.

Omvärldsbeskrivning

Österåkers pastorat omfattar hela Österåkers kommun, som ligger tre mil från Stockholm, och är sjätte störst till ytan i Stockholms län med sina 554 km² (242km² är vatten). Befolkningen är växande och närmar sig 50 000, med Åkersberga som största tätort med ca 35 000 invånare. Inflyttningen märks, med nya områden som växer fram, och fler som bosätter sig fast i skärgården. Under perioden 2003–2013 växte befolkningen med 21%. Åldersfördelningen ser ut som följer: 0–19 år 26,3%, 20–64 år 55,4%, 65 år och äldre: 18,3%.

Arbetslösheten är låg och nyföretagandet starkt, med över 6000 registrerade företag. Största arbetsgivare är Österåkers kommun, och i kommunen finns ca 150 föreningar. Österåker är förvaltningsområde för finska språket. Socioekonomiskt klassas 9,5% som socioekonomiskt utmanande (områdestyp 3), medan 90,5% har goda eller mycket goda ekonomiska förutsättningar (områdestyp 4 och 5). Inga delar av Österåker klassificeras som områdestyp 1 eller 2 – alltså områden med stora socioekonomiska utmaningar.

Åkersberga är den stora tätorten, med över 90% av de boende, men flera mindre orter och öar har sin egen identitet och sitt eget liv. Självbilden i Åkersberga är inte i första hand som förort till Stockholm, utan som egen ort halvvägs mellan Stockholm och Norrtälje. Det finns en hög inflyttning, inte sällan av familjer från närliggande kommuner som vill flytta till eget hus. Även det fasta boendet på öarna ökar. Mer än hälften av de boende pendlar till arbetet utanför kommunen, och både Roslagsbanan och Norrortsleden är vältrafikerade mot Stockholm.
I Österåkers kommun finns 18 grundskolor och två gymnasieskolor. Skolorna är utspridda, och många pendlar både inom och utom kommunen för sin skolgång. Idrottsanläggningar, vandringsleder och skärgårdsliv är aktivt och levande. Sammanlagt finns tio äldreboenden i kommunen.

Svenska kyrkan Österåker omfattar de två församlingarna Ljusterö-Kulla och Österåker-Östra Ryd. Det är två församlingar med tämligen olika förutsättningar:

Österåker-Östra Ryds församling är stor, både till yta och befolkning, med över 25 000 medlemmar, med Åkersberga som tätort. Tre kyrkor finns i församlingen: Österåkers kyrka, Östra Ryds kyrka och Åkersberga kyrka. I närhet till dessa finns församlingshem, och sedan några år finns även Säbykyrkans kapell i pastoratets ägo, med möjlighet till verksamhet och större borgerliga begravningar. Här finns också Österåkers, Östra Ryds och Garnsvikens begravningsplatser. Anstalten Österåker genomgår en omfattande utveckling, för att etablera drygt 200 ytterligare platser, vilket kommer göra anstalten till Stockholms läns största, med plats för 430 intagna. Dessutom diskuteras sänkt ålder för fängelsestraff, vilket kommer påverka anstaltens verklighet.

Kyrkliga handlingar

Dop: 379

Vigsel: 47

Begravning: 226

Konfirmation: 126

Aktiva inträden: 67

(Källa: KBOK, 2025 års siffror)

Boendeformer

Hyresrätt: 2 460

Bostadsrätt: 3 610

Småhus: 17 360

(Källa: Österåkers kommun, 2022 års siffror)

Ljusterö-Kulla församling är betydligt mindre till befolkningen, med knappt 2 000 medlemmar. Under somliga helger och sommartid ökar dock antalet som vistas i församlingen påtagligt, då närmare 30 000 människor tillkommer. Här återfinns Roslags-Kulla kyrka och Ljusterö kyrka, båda med egna församlingshem och begravningsplatser.

Svenska kyrkan Österåker är också en del av den nationella och internationella kyrkan och världen. Trender och tendenser påverkar människor i pastoratet. En utblick över världen visar på internationella konflikter och polarisering, vilket gör att behovet av beredskap och kyrkans roll som samlande och samtalande kraft förstärks. Den ökande psykiska ohälsan märks av, och det ekonomiska läget gör att allt fler människor upplever sin vardagsekonomi som ansträngd, även om de inte tillhör socioekonomiskt utsatta grupper. För 20 år sedan såg 6% av svenskarna livet som meningslöst, en siffra som i nutida undersökningar ökat till 24%. Samtidigt ser vi sedan ett par år en ”ny vår” för kristen tro och kyrka, där människor i allt högre grad söker sig till verksamheter, gudstjänster och kristen tro, med intresse för bibelläsning, gemenskap, bön, mässa och fördjupning av livstolkning på kristen grund.

Omvärldsanalys

Utmaningar/Möjligheter

Utifrån visionen att vara *Bönens hus och världens ljus* – En öppen kyrka med Kristus i centrum, är följande de utmaningar som vi vill möta de kommande åren. Utmaningarna/möjligheterna kan delas in under sex rubriker:

En ny vår för kristen tro

• Ökad längtan efter fördjupning i kristen tro, i bibel och gudstjänst.
• Ökat intresse för konfirmationsundervisning.
• Nya former för nya troende: gudstjänster, musikstilar, retreat, andlig vägledning.
• Öppna kyrkor för egen bön och stillhet, samtidigt som de stora antikvariska värdena behöver skyddas.
• Allt fler människor kommer till gudstjänst i Åkersberga kyrka, där kyrksalen är begränsad och orgeln illa anpassad för ändamålet.
• Fler vuxna är nyfikna och längtar i olika former, vi behöver skapa möjlighet att ”hitta in och hem” i församlingen, till ideellt medbärarskap och möjligheter att vara kyrka tillsammans.

Ett utspritt pastorat

• En stor tätort och flera mindre samhällen.
• Förändrade behov på sommaren, då de som vistas i Ljusterö-Kulla församling tiodubblas.
• Hitta sätt att hjälpa fler människor att upptäcka de andliga hållplatserna.

En rörig och orolig värld

• Konsekvenser av klimatförändringarna.
• Krigshot.
• Polariserat samhällsklimat.
• Ökad grov brottslighet, hårdare straff och växande främlingsfientlighet.
• Allt fler hamnar i utanförskap och behöver hjälp att finna vägar in.

Ett utbyggt fängelse

• Anstalt Österåker ökar från 227 till 430 interner.
• Eventuellt barn- och ungdomsavdelningar i konfirmandålder.

Ensamhet, ohälsa och arbetslöshet

• Utveckla sammanhang att bryta ensamhet.
• Ökat behov av samtal och terapi.
• Fattigdom och ansträngd ekonomi i många former trots socioekonomiskt starkt samhälle.

Växande samhälle

• Ökat behov av begravningsplatser.
• Behov av fler kyrkliga handlingar.
• Fördjupa och finna ny samverkan med de många samhällsaktörerna som tillsammans bär Österåker för att bygga ett gott samhälle.
• Nya områden växer fram.

Pastoralt program

Mission, Gudstjänst, Undervisning och Diakoni

Några förutsättningar
I pastoratet finns en långsiktigt god ekonomi, trots stora satsningar på ut- och ombyggnation och renoveringar de senaste åren. God kyrklighet finns i både gudstjänster och kyrkliga handlingar och engagemang och glädje över församling, kyrkor och kyrkogårdar. Öppen förskola, babyrytmik, gemenskap för funktionsvarierade församlingsbor i olika åldrar och körverksamhet för alla ålderskategorier är några av de verksamheter som lever och blomstrar. Verksamhet på finska bedrivs, med gudstjänster varje månad under terminerna, bokcirkel, finsk kör och meditation.

Ett gott och levande samarbete finns i Åkersberga Kristna Råd, som utgörs av Österåkers pastorat, Säbykyrkan (Equmenia), Mariakyrkan (Katolska kyrkan) och Bergakyrkan (Pingst). Viss kontakt finns också med en reformert friförsamling. Inga formella interreligiösa kontakter finns.

En ekonomisk ambition som finns är att bygga upp ett långsiktigt kapital för att möjliggöra större satsningar även i framtiden. I respektive församling finns ett församlingsråd, utöver pastoratets övriga förtroendemannaorganisation. Personalstyrkan är ca 60 personer. Fastigheterna är överlag i gott skick, även om en del större projekt ligger framför oss i närtid.
De ”Andliga hållplatserna” med teman hämtade från ”Andens frukter” (Gal 5:22-23) som återfinns på sju platser runt om i pastoratet erbjuder en närvaro och plats för bön och eftertanke i naturen, och är en del av det ambitiösa och teologiskt grundade miljö- och hållbarhetsarbetet, som även bland annat innefattar får som betar och bin som producerar honung och pollinerar.

Mission är grunden för vårt pastorala program. Allt vi gör har som syfte att vara del i Guds mission i världen, för Guds rikes skull. Missionen är både mycket lokal och global - den är i allt som vi gör i våra verksamheter, och den är i våra internationella hjälp- och vänskapsprojekt.

I det lokala ska vi prioritera de verksamheter som leder till och/eller fördjupar den kristna tron och gemenskapen. Detta innebär Alpha, konfirmation, föreläsningar med trosfördjupande innehåll, andlig vägledning, retreat etc.
Mål:
• Besöka och ta emot besök för att stärka våra internationella vänskapsband.
• Utveckla samverkan med andra samhällsaktörer för att bygga ett gott samhälle.
• Utveckla befintliga, och skapa nya, sammanhang för gemenskap med trosinnehåll i de mindre orterna i pastoratet.
• Behålla den goda rörelse av klimathopp och hållbarhet som miljödiplomeringsarbetet inneburit. Erbjuda samtalsforum och föreläsningar som främjar nyanserade samtal.
• Undersöka och justera fastighetsbeståndet, för att det på bästa sätt ska svara mot var och hur människor bor och rör sig.
• Hålla församlingsbornas kyrkor allt mer öppna för egen bön och ljuständning.

Gudstjänsten är navet i pastoratets liv, och verksamheterna både hämtar och ger liv och kraft i gudstjänsten. All verksamhet ska ha en anknytning till gudstjänstfirandet.

För att ge frihet att utveckla gudstjänstlivet i Ljusterö-Kulla församling, firas normalt huvudgudstjänst i Österåker-Östra Ryds församling, med några undantag då huvudgudstjänsten sammanlyses till Ljusterö-Kulla. Mässa firas normalt varje söndag, med några undantag under året då gudstjänst firas. Dessutom firas veckomässor flera gånger i veckan.
Mål:
• Öka den gudstjänstfirande församlingen i alla delar av pastoratet.
• Öka delaktigheten och mängden lekmän som är med och bär gudstjänstens uppgifter.
• Behålla den starka körverksamhet som finns, och utveckla den i kategorin ungdomar och unga vuxna.
• Anpassa gudstjänstlivet för de ökande konfirmandgrupperna under våren, så att ungdomar möter en gudstjänst de kan hitta in i.
• Finna ett församlingsbyggande sätt att finansiera en ny orgel i Åkersberga kyrka, genom samverkan med närsamhället.
• Utöka antalet tider för kyrkliga handlingar, och planera för behoven av nya gravplatser.

Undervisning är en del av kyrkans djupaste identitet. I missionsbefallningen säger Jesus: ”Döp och lär” (Matt 28:16–20). Kyrkan bär Bibelns stora berättelse, från skapelse och syndafall, till försoning och uppståndelse och löften om evighet. Undervisningens uppgift är att låta våra egna ”små” berättelser om våra liv möta Guds ”stora berättelse”. Livets alla frågor berörs av kristen tro, och tillsammans utgör vi ett lärande sammanhang som kyrka. Vi vill uppmuntra till ett nyfiket, utforskande förhållningssätt, där den som mottar undervisning själv är subjekt. Genom att låta sig vägledas in i trons erfarenhet tillgodogör sig den lärande Guds rikes hemligheter, och begrepp och teoretisk förståelse och fördjupning kan följa därpå (ett så kallat mystagogiskt förhållningssätt). Praktiska exempel på detta är det regelbundna mässfirandet för alla åldrar, pilgrimsvandring, ignatiansk andlig vägledning, personlig förbön och psalmsång. En grundhållning är att hjälpa människor att söka och finna Gud i allt.

Mål:

• Regelbundet erbjuda samtals- och studiegrupper, samt föreläsningar som fördjupar tro och kunskap om det kristna livet, Bibeln, gudstjänst och kyrkan för alla åldrar.
• Konfirmera minst 40 % av tillhöriga ungdomar i konfirmationsålder.
• Öka ungdomsgrupp och ledarutbildning i paritet med de ökande konfirmationsgrupperna.
• Fortsätta driva Alpha-kurser i samverkan med Bergakyrkan, men också utveckla andra former av vuxna vägar till tro, och hur man sedan kan fördjupa sin tro och ta plats i församlingslivet.
• Anordna konstutställningar för att visa på Guds verklighets skönhet, och erbjuda många olika uttryck för tro och trostolkning.

Diakoni är ett gemensamt förhållningssätt, som handlar om tjänande och hjälp, medmänsklighet, solidaritet och praktisk kärlek. Allt som kyrkan gör ska genomsyras av detta förhållningssätt, och kyrkans verksamheter och aktiviteter är diakonala till sin natur.

Mål:

• Bidra med trygghet, beredskaps- och fredsarbete i närsamhället.
• Hjälpa människor som hamnar utanför samhället att finna sammanhang och vägar in, genom att erbjuda stödsamtal och sammanhang och ideella uppgifter, för att bli medbärare av församlingslivet.
• Öka vår närvaro på Anstalten Österåker, och om så blir fallet möta de barn och ungdomar som kommer vistas där.
• Internationell diakoni: Minst en procent av pastoratets budget går till utvecklande hjälp internationellt.
• Börja erbjuda enskilda terapier i vår samtalsmottagning ”Hela livet”, samt påbörja kontakt med husläkare med flera för att ingå i upphandlingar för detta. Utveckla samtalsmottagningen med ideella medarbetare för att kunna ta emot fler i akuta stödsamtal.
• Med stark röst tala när människor utan möjlighet att göra sin röst hörd far illa.

Plan för lärande och undervisning

Vision

Visionen för lärande och undervisning i Svenska kyrkan Österåker är ”Följ med och se!” (Joh 1:39). Vi vill att de människor som möts i pastoratets undervisning ska:
• Få lära känna och få möjlighet att växa i en tro som berättar att varje människa är älskad och önskad av Gud, förlåten genom Jesus Kristus och buren genom livet av den helige Ande.
• Få spegla sina livsfrågor i dopets evangelium och löftet om Guds närvaro i sin Skapelse och i våra liv.
• Få möta en rikedom av sammanhang, metoder och uttrycksformer.

Teologisk reflektion – Vart är vi på väg?
Människan är skapad för gemenskap med andra. Redan i första Mosebok säger Herren att det inte är bra för människan att vara ensam, och i missionsbefallningen ger Jesus oss uppgiften att gå ut i världen och undervisa och bygga gemenskap med andra. Kyrkan ska vara ett bönens hus för alla människor och i Kolosserbrevet skriver Paulus “Lär och vägled varandra” (Kol 3:16).

Våra livsfrågor saknar enkla svar. Så här skriver Jonas Eek i *Livsfrågan och evangeliet*: “’Vart är vi på väg?’ är en fråga som på flera sätt fångar vår tids existentiella undran inför ursprung och riktning, mening och ansvar.” Han beskriver vidare att det krävs mod hos människorna som ställer den frågan, men också mod att som kyrka ständigt visa på och försöka besvara frågan utifrån evangeliet.

Våra livsberättelser kan fördjupas och genomlysas i mötet med bibelns berättelser, när den lilla berättelsen får speglas mot den stora. En av den kristna undervisningens utmaningar blir då att hitta sambanden mellan livet och evangeliet, och därför är centrum i vår undervisning Jesus och mötet med den enskilda människan. I biskopsbrevet *”och lär dem …”* skriver biskopsmötet att kyrkans undervisning, utöver fakta, behöver hjälpa människor till “förmågan att lägga trons perspektiv på livet” och om hur kyrkan behöver värna “allemansrätten till de stora berättelserna”.

Jesus Kristus är centrum för all gemenskap i Österåkers pastorat. Bibelns berättelser om Jesus ger oss vägledning i hur vi kan leva tillsammans och undervisa varandra. För oss som fått i uppgift att samla människor till gemenskap och undervisa om Jesus finns god vägledning i texterna om hur vi kan gå till väga. I Lukasevangeliet 24:13–35 beskrivs två lärjungars vandring mot Emmaus där den uppståndne Kristus plötsligt delar deras vandring. Han slår följe med dem, frågar dem om vad de har varit med om och lyssnar till deras berättelse. Först därefter börjar han att undervisa och dela med sig av det han vet om de gamla skrifterna. Han lämnar dem inte själva, han bryter bröd med dem, och han ber tackbön tillsammans med dem.

Människan är skapad till Guds avbild, och i det är vi alla både olika och lika. Mångfalden berikar vår tid tillsammans och våra gåvor är en del av Guds aktiva handlande i sin Skapelse. I kyrkans gemenskap har vi i uppgift att låta allas gåvor komma fram i ljuset; att alla människor ska hitta sin plats och få bli tagna i anspråk. Andens frukter är många och alla de olika lemmarna i Kristi kropp behövs (1 Kor 12). I ljuset av den mångfald som kyrkan ska få vara blir det viktigt med en bredd av teologiska tolkningar och praktiker.

Roger Säljö som är professor i pedagogik skriver att ”Lärande är inte detsamma som undervisning. Undervisning kan planeras genom läroplaner och dokument. Den kan organiseras på olika sätt och genomföras mer eller mindre framgångsrikt. Man kan ge mer eller mindre goda villkor för lärande, man kan lägga till rätta för lärande men undervisningen orsakar inte lärande […] Lärande följer på, är en konsekvens av människors aktiviteter och erfarenheter och kräver någon form av personligt engagemang i situationen.” Något som utvecklats av Anders Hedman i ”Hur lär man sig att tro? Om samspelet tro och lärande” när han skriver att ”[…] lärande, särskilt i församlingens liv, är beroende av samspel mellan relation och information. Relation är det som göra att information leder till lärande.”

När vi människor bygger relationer med varandra i vår kristna gemenskap i Österåkers pastorat skapas möjligheten för lärande, och för människor att steg för steg nå färdigheter, faktakunskap, djupare förståelse och en förtrogenhet med kristen tradition och kristet liv i gemenskap. Dessa så kallade “fyra F” – fakta, färdighet, förståelse och förtrogenhet – behöver aldrig komma före erfarenheten av att vara älskad av Gud och välkommen i kyrkans gemenskap. Det tydligaste tecknet för Guds kärlek till oss människor är att vi älskar varandra med handling, inte bara med tomma ord. Ärkebiskop emerita Antje Jackelén skriver i biskopsbrevet om “[…] det goda mellanrummet mellan ett tvärsäkert ‘så här är det’ och att lämna människor enbart åt den egna upplevelsen.” Där kan vi i Österåkers pastorat hjälpa till genom att som Jesus säga: ”Följ med och se!” (Joh 1:35–42).

Att se och upptäcka gör vi människor på olika sätt, utifrån våra egna erfarenheter och vår egen personliga berättelse. Livsfrågorna har vi gemensamt över generationerna, men metodiken måste variera. Det behövs en mångfald av metoder, uttryckssätt och mötesplatser. Vi har olika förutsättningar, gåvor och möjligheter. Kristus slår följe med oss, och vi får också vandra tillsammans med andra. Lärjungarna på vägen till Emmaus gör sällskap för att vägen ska kännas mindre farlig, och sorgen lättare att bära. Att Jesus dröjer sig kvar med dom berättar att vi människor behöver tid, utrymme och tålamod. Först då kan den trygga, tillitsfulla relationen byggas och möjliggöra för lärande och växt.

Mål

Österåkers pastorats mål för lärande och undervisning formuleras delvis i det pastorala programmet, dels i kursplaner och planering av enskilda verksamheter, samt här i planen för lärande och undervisning. Under de kommande fyra åren har vi som mål att:

- Regelbundet utvärdera och lyfta pedagogiska frågor i pastoratets samtliga verksamheter.
- Utveckla former för lärande möten mellan generationerna.
- Utveckla lärandemiljön runt öppna förskolan.
- Fortsätta att erbjuda gymnasiekonfirmation och fördjupningsgrupp för unga vuxna.
- Erbjuda minst en föreläsning och en retreat per termin.
- Utveckla gemenskap och lärandemiljö runt pastoratets gudstjänster.

Pedagogiska verksamheter i urval

Barn 0–13 år
Öppna förskolan 0–5 år
Babycafé 0–2 år
Babyfunk – öppen förskola för barn med funktionsnedsättning
Dramaskus – dramagrupp
Fredagsmys för familjer
Lovöppet
Verksamhet för förskola och skola
Barnkörer – Tonbildarna, Musicanterna, Rätta Takter, Östra Ryds barnkör, Sånghjärtat, Österåkers gosskör

Ungdom
Konfirmation
Ungdomskvällar
Musik och sång i kvällsmässan
Fördjupningsgrupp för ungdomar och unga vuxna
Gymnasiekonfirmation
Lovverksamhet
Taizéresor
Ceciliakören och stora gosskören

Vuxna
Alpha
Soppa och samtal efter kvällsmässan
Gosen – verksamhet för unga vuxna och vuxna med funktionsnedsättning
Pilgrimsvandring
Vuxenkörer
Bibelsamtalsgrupp

Barnkonsekvensanalys

Utgå ifrån barnets bästa
Enligt artikel 3.1 i FN:s barnkonvention ”ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa”. Enligt Kyrkoordningen ska också en bedömning av barnets bästa genomföras genom en så kallad barnkonsekvensanalys. Det innebär att göra en helhetsbedömning av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn. Det kan handla om möjliga intressekonflikter, negativa och positiva konsekvenser för barnet i beslutet och bästa möjliga lösning och eventuellt kompensatoriska åtgärder.

Vi utgår även från barnkonventionen, som är ett för FN-nationer rättsligt bindande internationellt avtal vilken slår fast att barn är individer med egna rättigheter, inte föräldrars eller andra vuxnas ägodelar. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, men det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:
• Inget barn ska diskrimineras.
• Barnets bästa i främsta rummet.
• Alla barn har rätt till liv och utveckling.
• Barnets rätt till deltagande och inflytande
Pastoratet tar även i beaktande de Globala målen vars agenda för hållbar utveckling fram till 2030 i allra högsta grad påverkar barnen i våra församlingar.

Samtal som underlag
Dialog och utforskande kring vår verksamhets konsekvenser för barn och unga görs kontinuerligt som en naturlig del av verksamheten. Vi eftersträvar att i våra verksamheter tillvarata barnens initiativ och idéer så att dessa får rum att växa. I framtagandet av församlingsinstruktionen har vi låtit barn och deras föräldrar i olika fokusgrupper i åldrarna 7–20 svara på följande frågor:
• Vad betyder Österåkers pastorat/kyrkan för dig?
• Hur vill du beskriva kyrkan/Österåkers pastorat?
• Vad vill du att Österåkers pastorat/kyrkan ska satsa på?
Deras svar påverkar församlingsinstruktionen och vårt val av fokus i de pastorala verksamheterna.

Fråga 1 – Vad betyder Österåkers pastorat/kyrka för dig?
Utbyte av livshistorier mellan generationer.
Gemenskap.
Glädje.
Mycket!
Kyrkan är en mysig plats där jag känner mig inkluderad och sedd.
Kyrkan betyder allting.
Inte dömande.
Träffa kompisar.
En säker plats att umgås på.
Kyrkan är en gemenskap. En plats där alla är välkomna.
Trygghet.
Ett ställe av gemenskap, en andra familj för mig.
Kyrkan är mycket viktig för mig.
Kyrkan är en trygghet, en härlig plats där man kan vara sig själv.
En plats jag kan vara nig själv på utan några speciella krav, en plats för vänner, lugn och roligheter.
En plats att träffa folk genom arbete och kul.
Gemenskap.
En trygg plats att gå till, där jag kan vara mig själv.
Mysigt.
Det är en trygghet, en trevlig plats att vara/jobba på.
Trevligt.
Utflykter.

Fråga 2 – Hur vill du beskriva Österåkers pastorat/kyrkan?
Mysig.
Närliggande gemenskap.
Trygghet.
Hierarki.
Välkomnande, mysigt och öppet.
Trygghet.
Trevlig plats att vara på.
Trygghet och glädje.
Trygghet.
Gemenskap och fika.
Kärlek, gemenskap, tro, hopp, musik, skapande och allt.
Bara vara sig själv.
Familjärt.
Familj.

Fråga 3 Vad vill du att Österåkers pastorat/ kyrkan ska satsa på?
Välgörenhet.
Fotboll/volleyboll aktiviteter.
Onsdagsmässan både i kyrkan och Doxa.
Mer spontana aktiviteter under sommaren.
Behöver ej förbättra nått!
Samarbete, kärlek, hopp, gemenskap, tro
Krishantering.
Flera Doxakvällar (Ungdomskvällar).
Fler drop in-körer för ungdomar.
Fler ungdomsjobb?
Mer ungdomsaktiviteter på sommaren och loven.
Unga under loven.
Musikmässor.
Inget!
Mer aktiviteter kanske event?

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS STIFT

CHECKLISTA FÖR PASTORAT

Regler för pastoratets verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i pastoratet huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 och 5 § § KO och 37 kap. 3 § p 1 KO)

☑ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i pastoratet om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar pastoratet regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

☐ Ja ☑ Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Firar pastoratet huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

☐ Ja ☑ Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

☑ Ja ☐ Nej

Om ja ange vilken:

I pastoratet skriven liturgisk musik, skapad i ett tidigare större liturgiskt arbete (se bilaga). Varvas med handbokens musikvolym.

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av församlingsrådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelsen måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av församlingsrådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje pastorat minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i ert pastorat?
(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst 8 (ange antal) **prästtjänster** (inklusive kyrkoherde) i pastoratet.
(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:
(34 kap. 2 § KO)

☒ Försteorganist ☐ Organist ☐ Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i pastoratet:
(34 kap. 11 § KO)

☐ Sjukhuspräst ☒ Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk

☐ Präst i en samarbetskyrka eller liknande

☒ Övrig specialbefattning *Ange vilken:* Fängelsepräst 50 %

PASTORATETS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort pastoratets verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att pastoratet ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

Finsk gudstjänst 1 gång/månad

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas.
Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen.
Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

Åkersberga: Huvudgudstj. & veckomässor. Österåkers: Kyrk. hand., konserter & gudstj. vid högtider. Östra Ryds: Kyrk. hand., gudstj. vid högtider & sommarmusik. Ljusterö: Gudstj. & kyrk. hand. ca 2 ggr/mån. & sommarmusik. Roslags-Kulla: Gudstj. & kyrk. hand. ca 2 ggr/mån. & sommarmusik.

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING
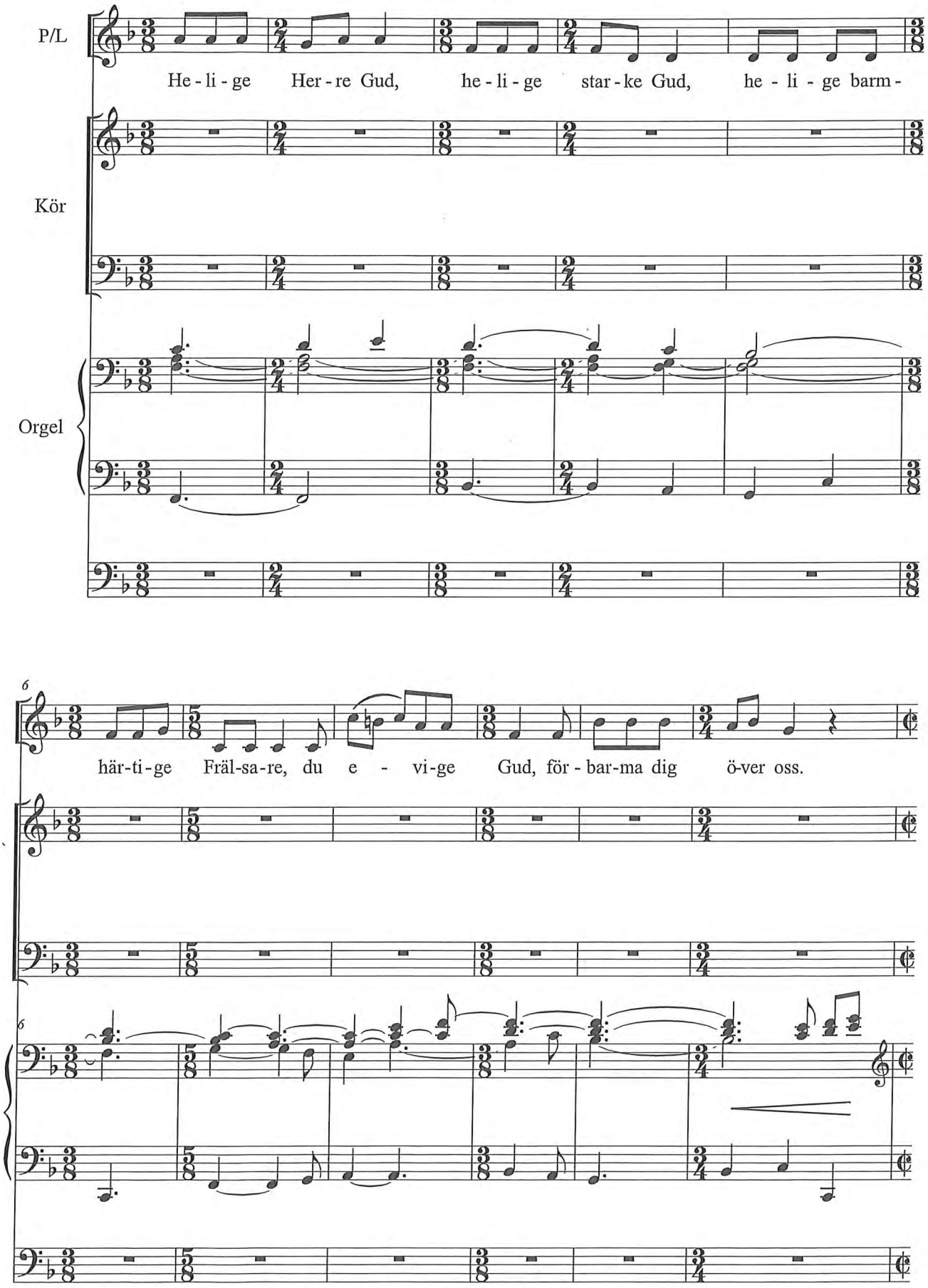
Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?
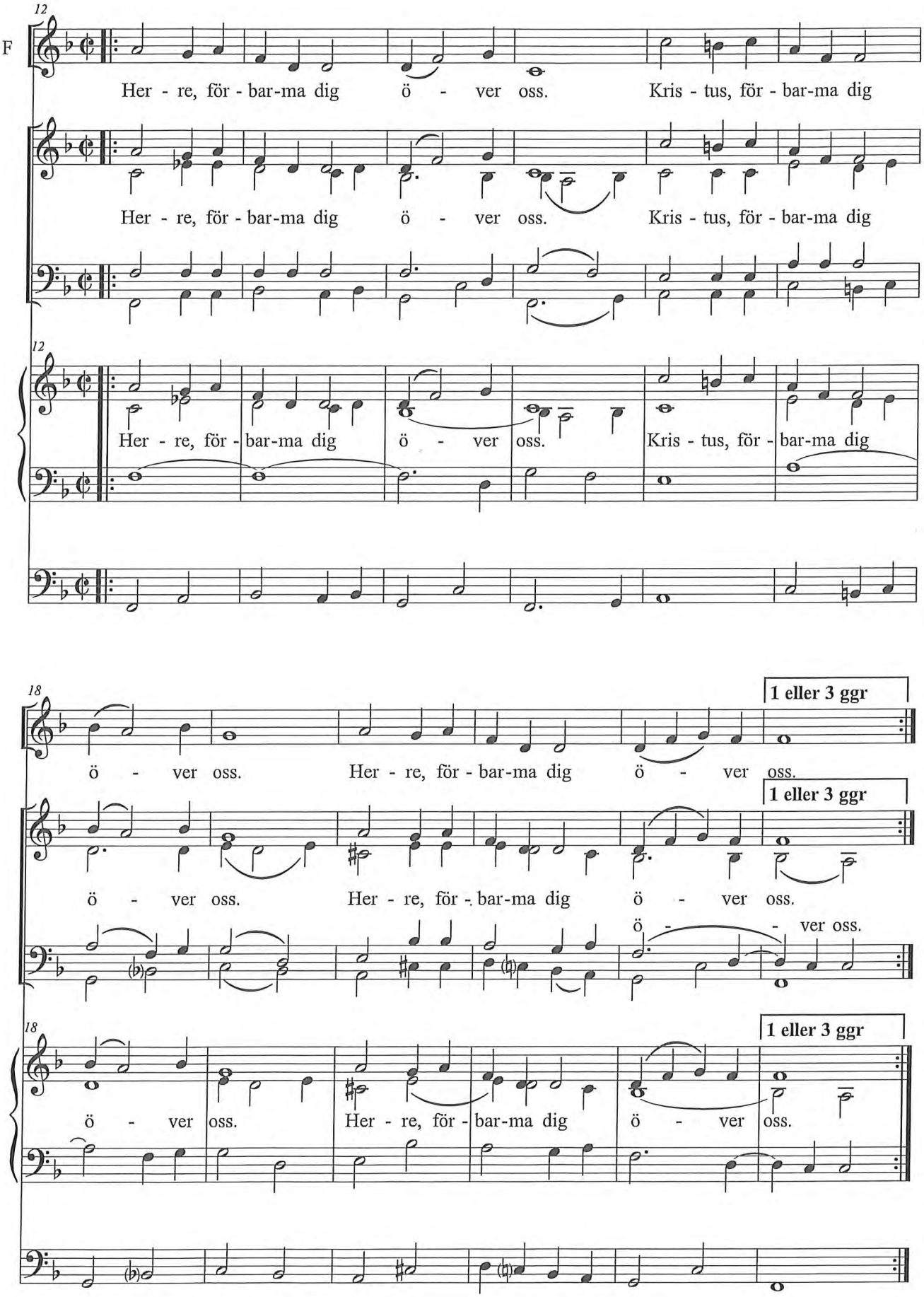
■ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

Partitur

Kristusrop - Kyrie
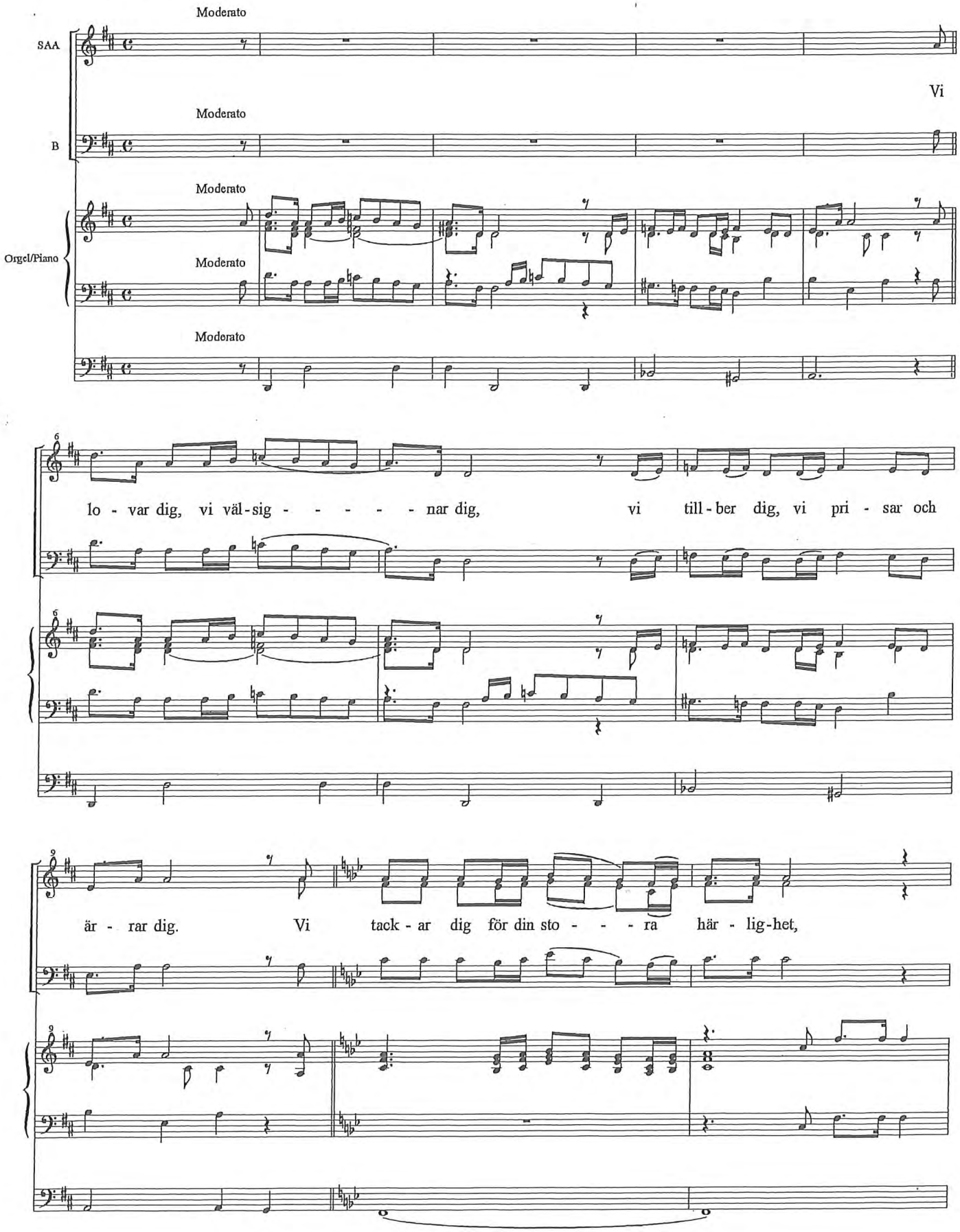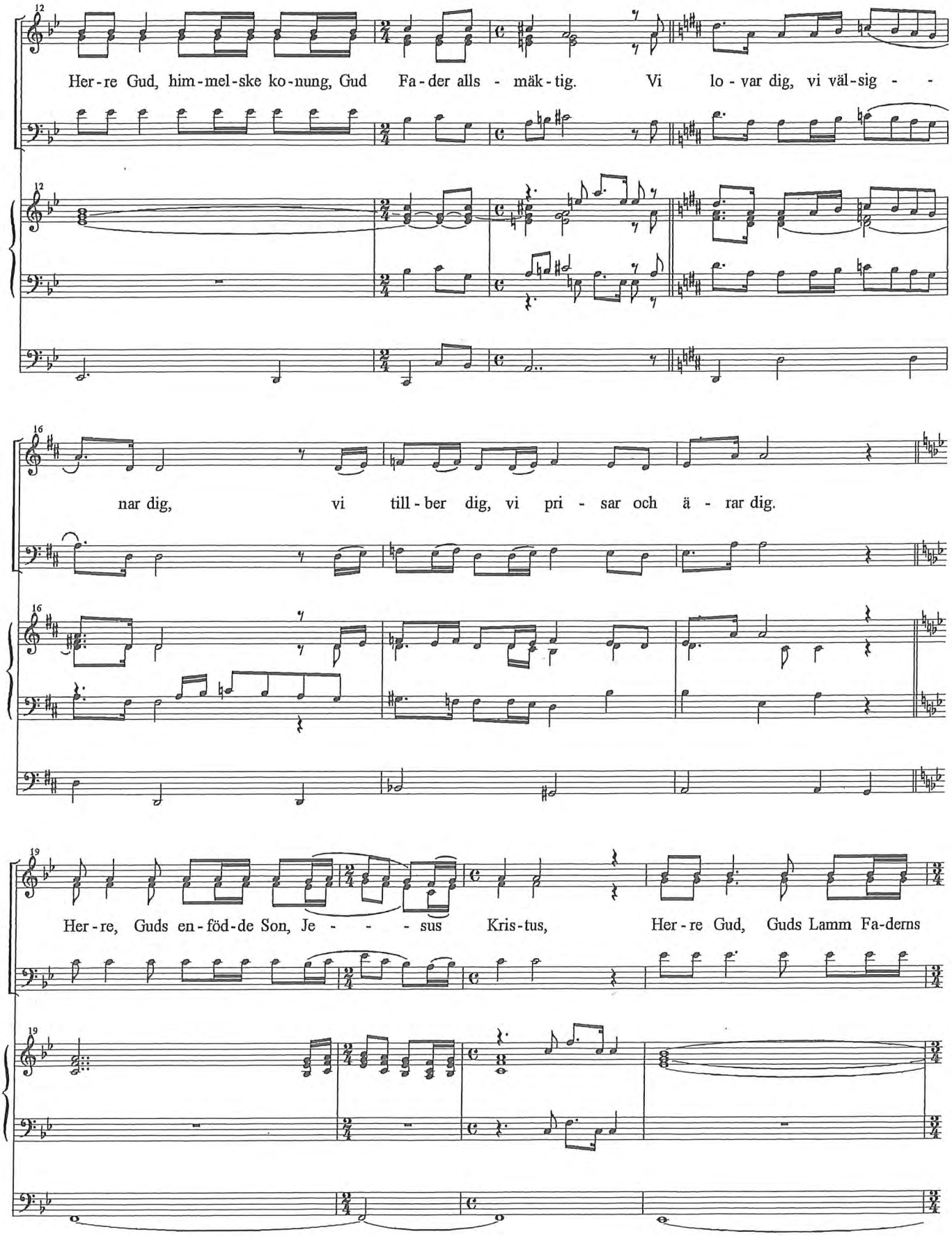

F
12
Her - re, för - bar-ma dig ö - ver oss. Kris - tus, för - bar-ma dig
Her - re, för - bar-ma dig ö - ver oss. Kris - tus, för - bar-ma dig
Her - re, för - bar-ma dig ö - ver oss. Kris - tus, för - bar-ma dig
18
1 eller 3 ggr
ö - ver oss. Her - re, för - bar-ma dig ö - ver oss.
ö - ver oss. Her - re, för - bar-ma dig ö - ver oss.
ö - ver oss.
ö - ver oss. Her - re, för - bar-ma dig ö - ver oss.
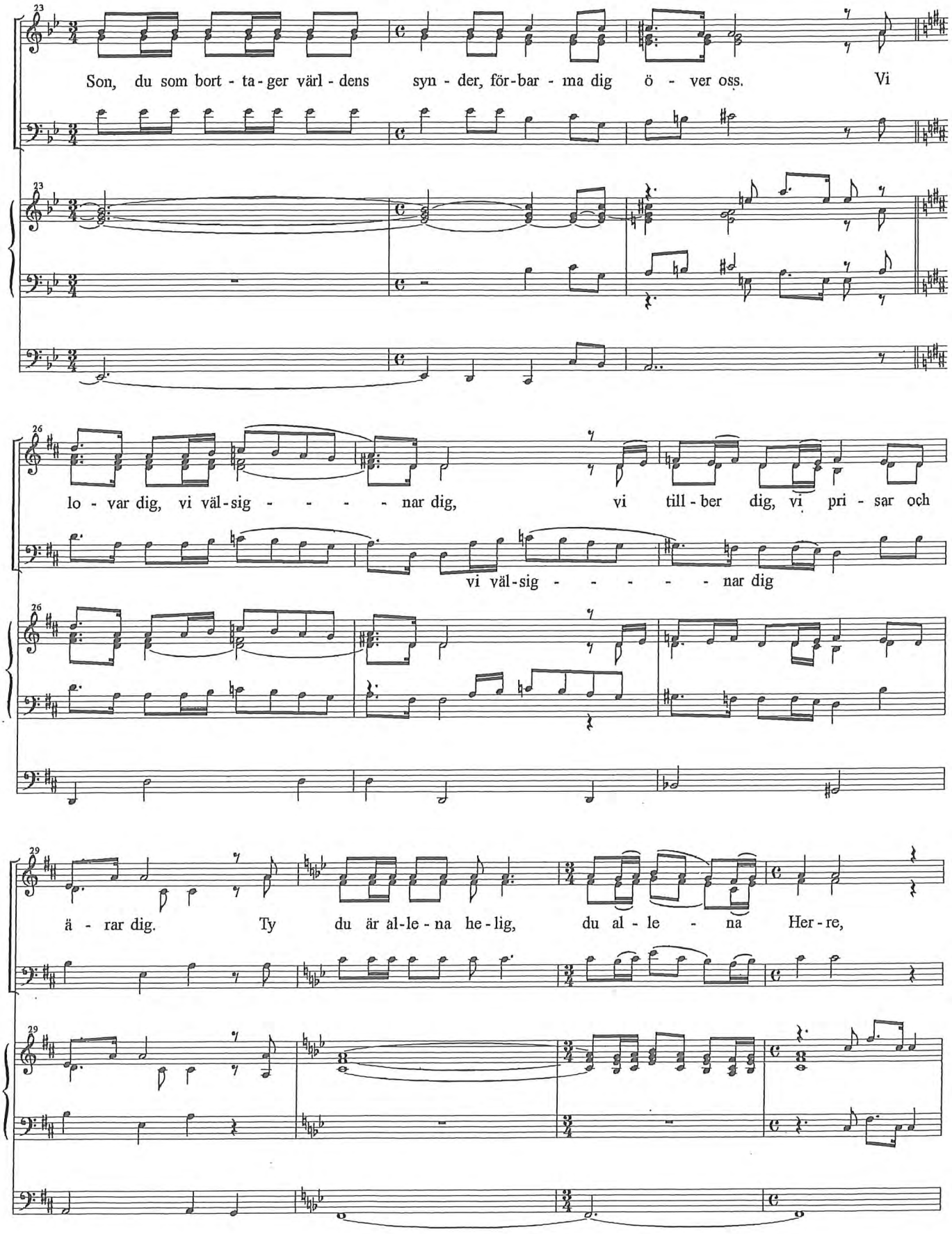
Laudamus
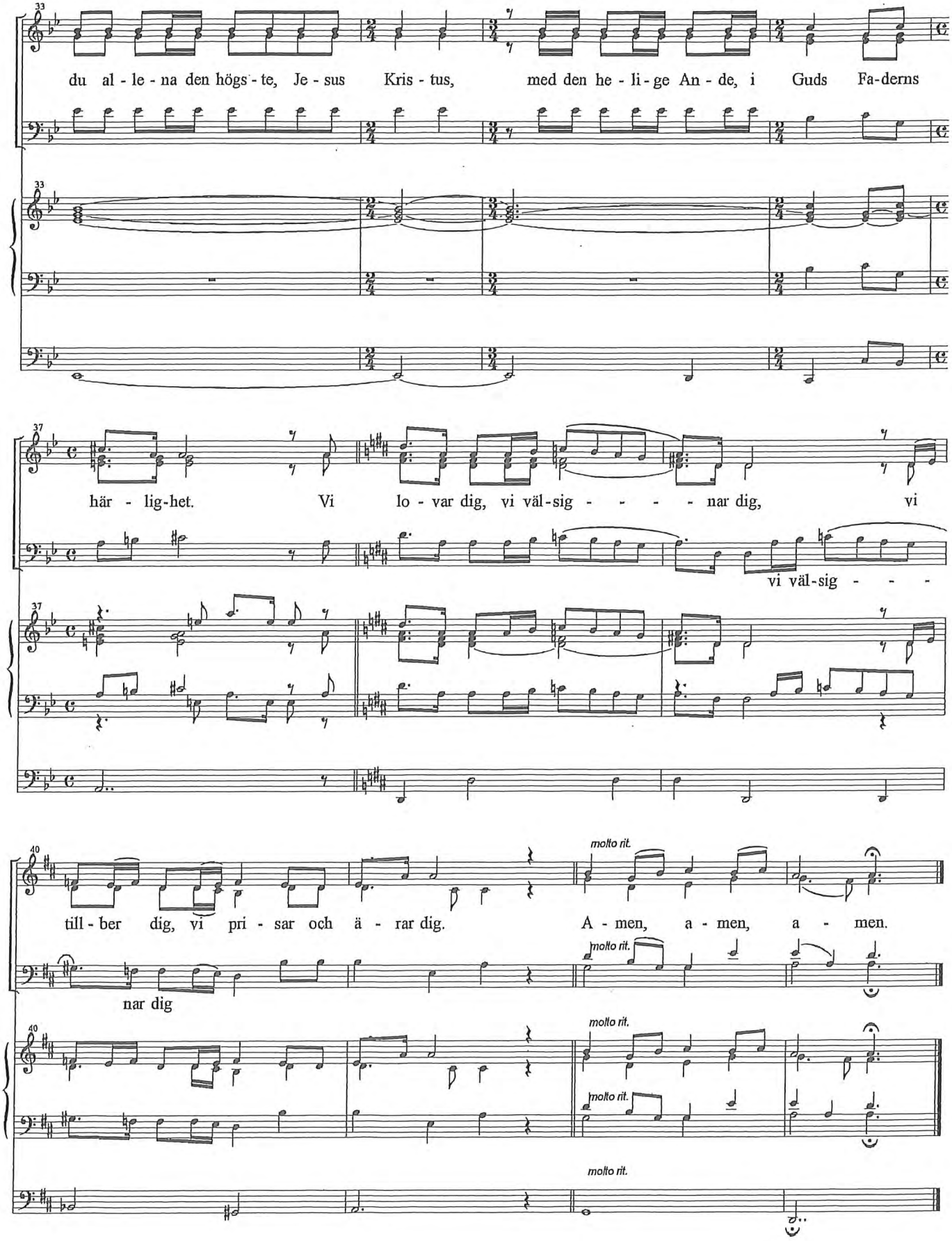
Vi lovar dig

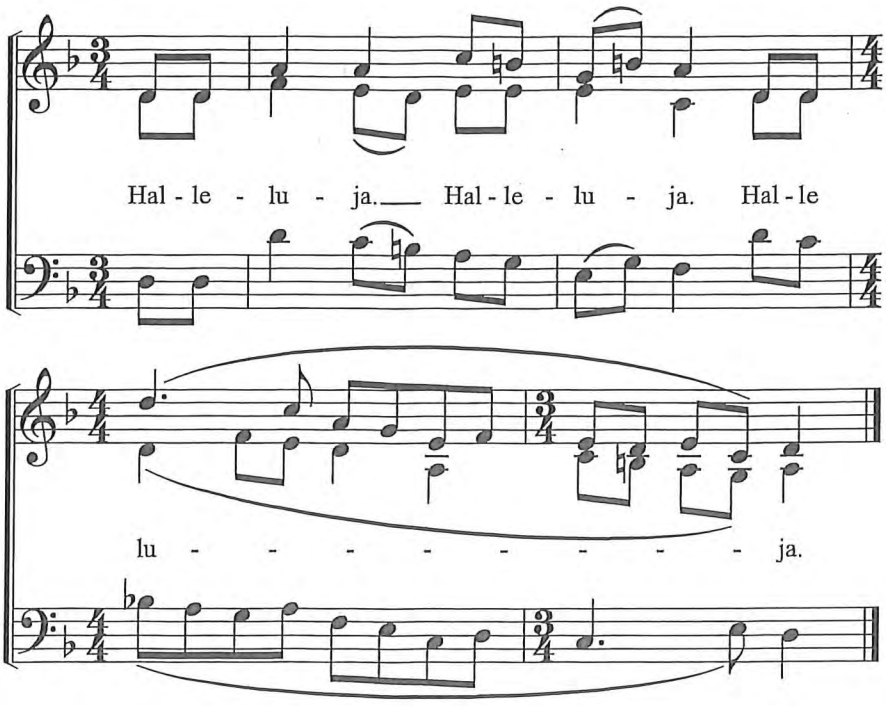
Församling, SAAB, orgel/piano

12
Her - re Gud, him - mel - ske ko - nung, Gud Fa - der alls - mäk - tig. Vi lo - var dig, vi väl - sig - -
16
nar dig, vi till - ber dig, vi pri - sar och ä - rar dig.
19
Her - re, Guds en - föd - de Son, Je - - - sus Kris - tus, Her - re Gud, Guds Lamm Fa - derns

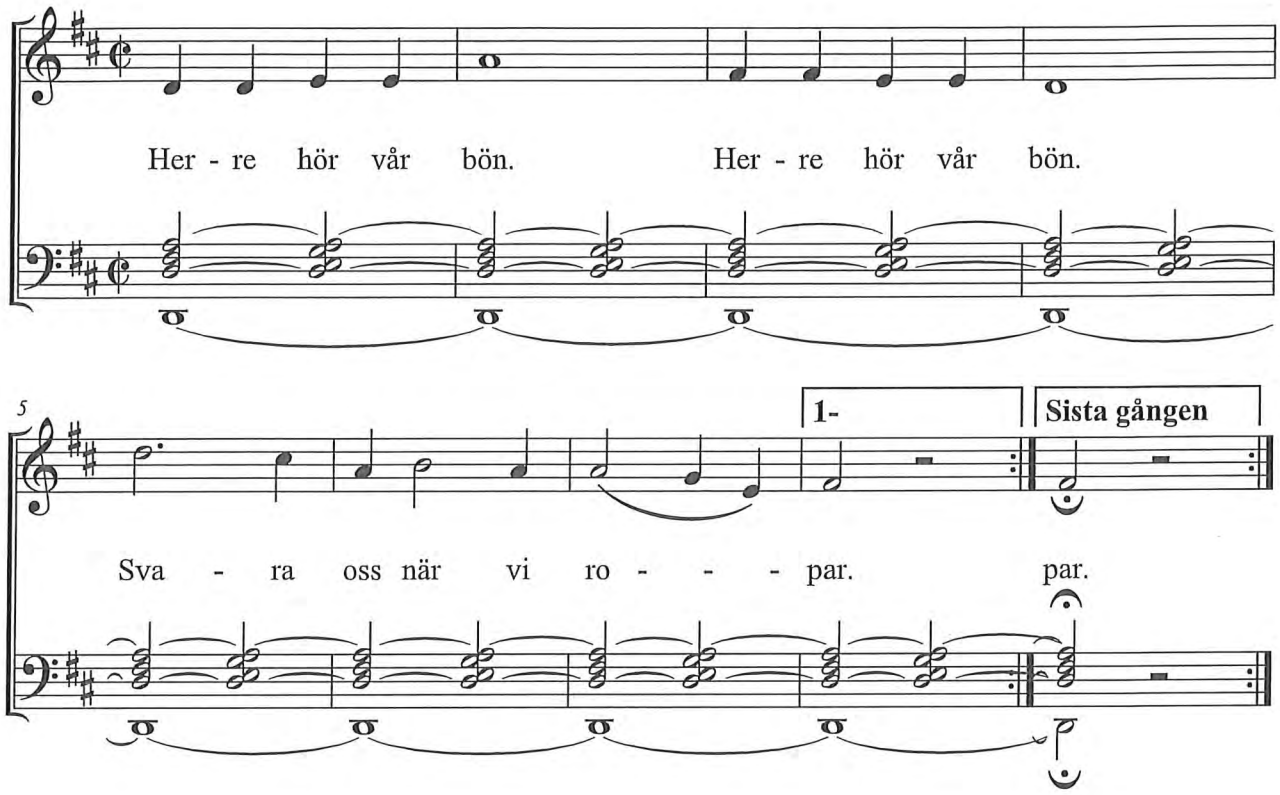

23
Son, du som bort - ta - ger värl - dens syn - der, för - bar - ma dig ö - ver oss. Vi
26
lo - var dig, vi väl - sig - - - - - nar dig, vi till - ber dig, vi pri - sar och
vi väl - sig - - - - - - nar dig
29
ä - rar dig. Ty du är al - le - na he - lig, du al - le - na Her - re,

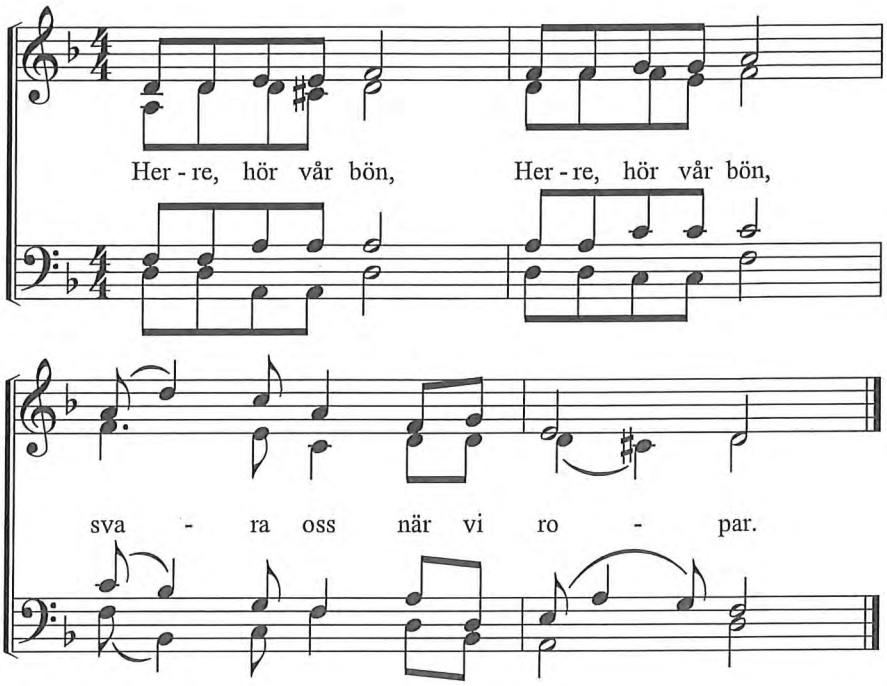

33
du al - le - na den högs - te, Je - sus Kris - tus, med den he - li - ge An - de, i Guds Fa-derns
33
37
här - lig-het. Vi lo - var dig, vi väl-sig - - - - nar dig, vi
vi väl-sig - - -
37
40
till - ber dig, vi pri - sar och ä - rar dig. A - men, a - men, a - men.
molto rit.
molto rit.
nar dig
40
molto rit.
molto rit.
molto rit.

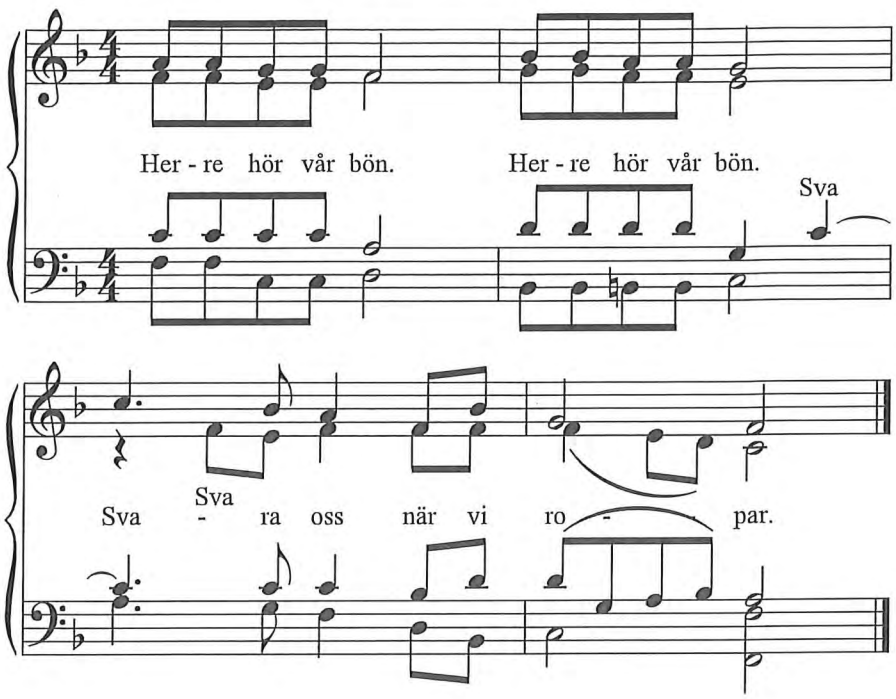

Hal - le - lu - ja. Hal - le - lu - ja. Hal - le
lu - - - - - - - - - ja.

Kyrkans förbön

Orgel
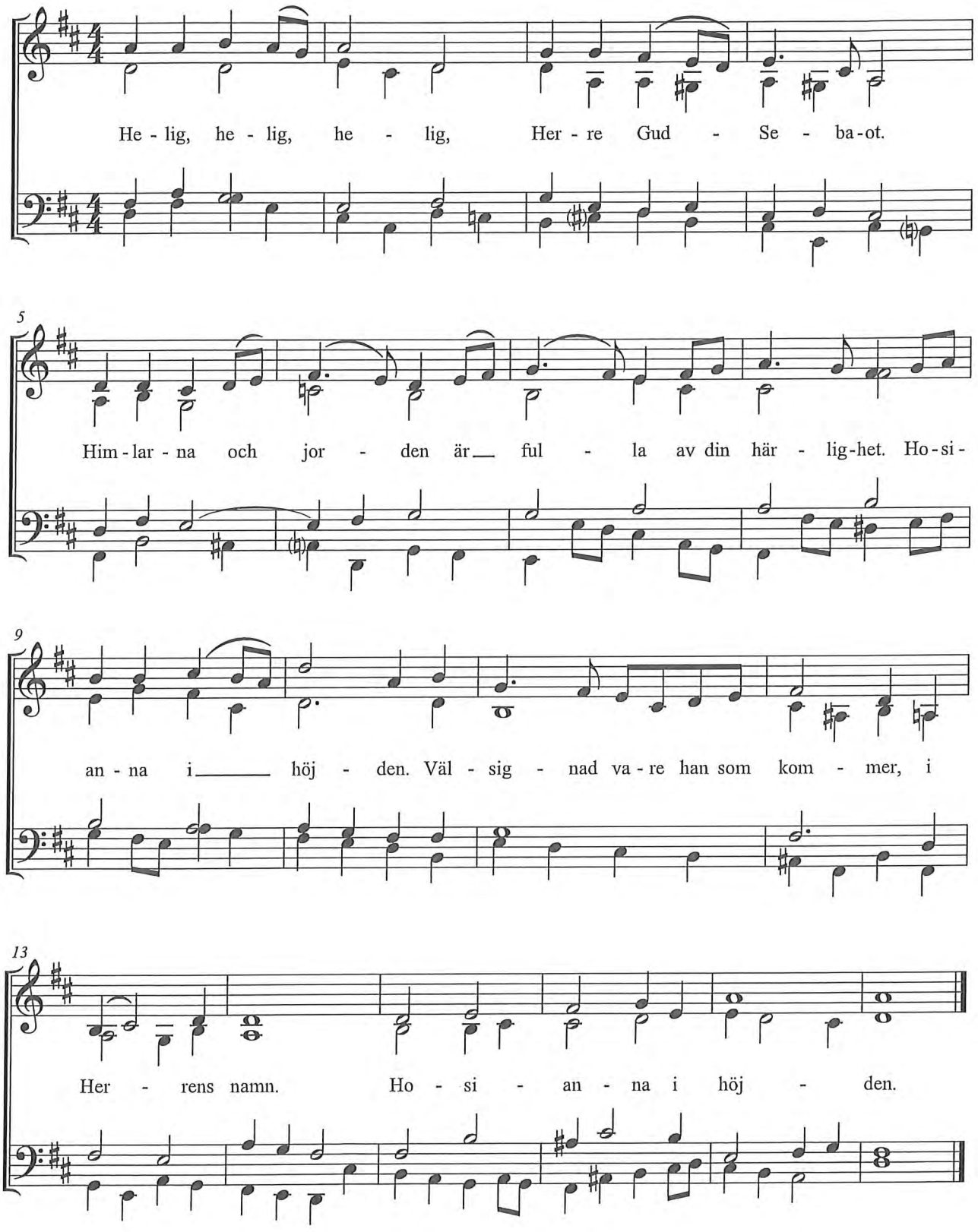

Her - re, hör vår bön,
Her - re, hör vår bön,
sva - ra oss när vi ro - par.

Her - re hör vår bön.
Her - re hör vår bön.
Sva
Sva
Sva - ra oss när vi ro - par.
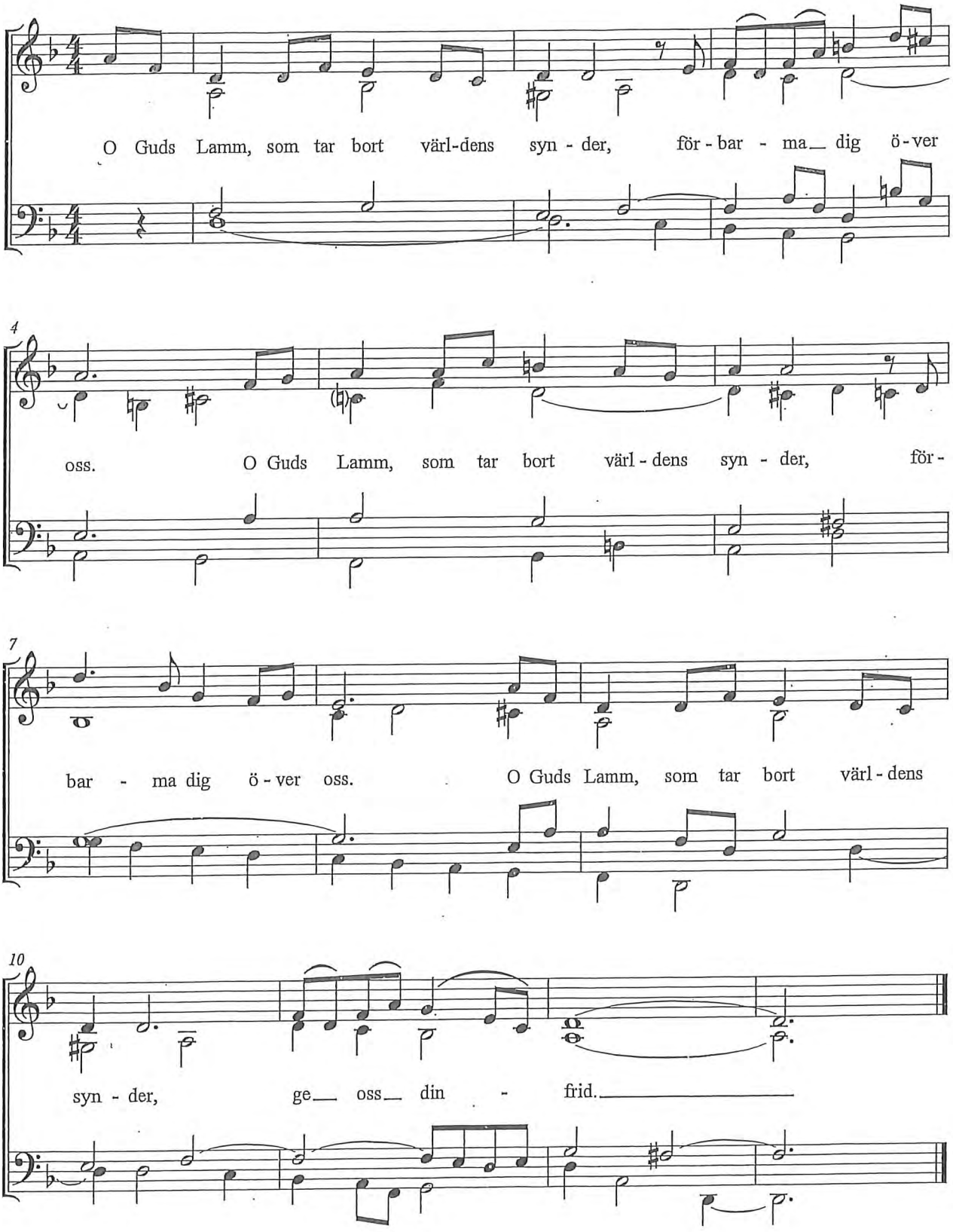
Helig - Sanctus

Orgel

O Guds Lamm - Agnus Dei

Orgelsats

©ArsMusicaMagna